

SP Middelburg en SP Vlissingen
p.a. Westerscheldestraat 189
4335 NG Middelburg
Tel. 0118 21 77 20
middelburg@sp.nl

Dagelijks Bestuur Orionis
t.a.v. M. de Zwarte
Postbus 3000
4380 GV Vlissingen

Middelburg, 17 januari 2014

Geacht bestuur,

Door een gebrek aan vertrouwen in Orionis en haar directie, en door een gebrek aan vertrouwen in de gemeenteraden van de verschillende gemeenten omdat deze over het algemeen de gang van zaken bij Orionis zonder enige vorm van kritiek accepteren, wenden veel klanten van Orionis zich tot ons wanneer zij, door toedoen van Orionis, in de problemen geraken. Regelmatig bereiken ons dan ook berichten over de wantoestanden en angstcultuur bij Orionis. Hoewel het in veel gevallen niet mogelijk is om deze gevallen van machtsmisbruik bij u te melden, vanwege de angst voor represailles bij de slachtoffers, willen wij u toch graag op de hoogte stellen van één van deze gevallen, omdat het hier gaat om een structureel probleem waar een grote groep van de klanten van Orionis momenteel slachtoffer van is.

Orionis maakt er een gewoonte van om in de uitvoering van haar taken de randen van de wet op te zoeken en deze in een aantal gevallen (getuige onder andere de rechtszaak van 25 februari 2013) te overschrijden. Omdat de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten, ondanks hun controlerende functie, er niet in slagen dit falen aan te kaarten, wenden we ons nu rechtstreeks tot u. Als wethouders zult u het met ons eens zijn dat het overtreden van de wet, zeker waar het een organisatie betreft met een sterke machtspositie ten opzichte van haar klanten, onwenselijk is. Daarom vestigen we graag uw aandacht op een zaak waarin Orionis andermaal de wet overtreedt.

Bij een WWB-traject is een beschikking wettelijk verplicht. Tegen een dergelijke beschikking moet bezwaar en beroep openstaan. Vorig jaar heeft de cliëntenraad al bij Orionis aan de bel getrokken omdat de cliëntenraad grote twijfels had over de inhoud van de conceptbeschikking bij het concept-trajectplan.

Nu is ons ter ore gekomen dat de hierboven beschreven situatie op een wel zeer merkwaardige manier is opgelost. Orionis heeft ervoor gekozen om vanaf dat moment geen beschikkingen meer af te geven. In de WWB kamerstukken II, 2002/2003 28870, nr. 3, pagina 41 staat letterlijk met betrekking tot de plicht tot arbeidsinschakeling (artikel 9 WWB) dat "de concrete invulling van de verplichtingen zoveel mogelijk wordt afgestemd op het individu en door B&W in een beschikking moet worden gespecificeerd". Hiermee staat dus vast dat het vastleggen van de re-integratieverplichtingen, of zoals Orionis het liever stelt: de afspraken tussen cliënt en trajectbegeleider alleen in een trajectplan niet afdoende is en dat cliënten inderdaad een beschikking hadden moeten ontvangen. Dit strookt overigens ook met uw eigen visie. Op de, op 28 november 2013, door het FNV georganiseerde themabijeenkomst "Werken zonder loon" werd namens uw bestuur gezegd dat cliënten worden gewezen op de mogelijkheid van bezwaar. Het lijkt er dan ook

op dat de directie van Orionis u in dezen, bewust of onbewust, onjuist en/of onvolledig heeft geïnformeerd. In beide gevallen is dit een zeer kwalijke zaak.

In de huidige situatie worden trajectplannen alleen "voor gezien" getekend, maar cliënten worden er in een laatste zin wel op gewezen dat het niet meewerken aan de uitvoering van het trajectplan gevolgen kan hebben voor de uitkering. Buiten het feit dat deze situatie onwenselijk en onwettig is, zou deze misstand de gemeente ook veel geld kunnen gaan kosten. Omdat de wettelijke basis voor de werkzaamheden die Orionis-klanten momenteel met behoud van uitkering moeten verrichten blijkt te ontbreken, kunnen cliënten mogelijk met terugwerkende kracht loon gaan eisen omdat er sprake was van een reguliere arbeidsverhouding.

Wij hopen dat u deze situatie kritisch onder de loep wilt nemen. Wij zijn ons er uiteraard van bewust dat de werkdruk bij Orionis, met 200 klanten per trajectbegeleider, enorm is en dat het dus moeilijk is om dan nog mensen in te zetten die erop toezien dat Orionis aan haar wettelijke verplichtingen voldoet, maar wij achten het van groot belang dat de situatie waarbij zonder wettelijke basis gewerkt moet worden voor een uitkering, recht wordt gezet.

Mocht het u als bestuur niet lukken om Orionis binnen de grenzen van de wet te laten opereren, dan zou het u misschien kunnen helpen wanneer hier ook vanuit de landelijke overheid enige druk op wordt uitgeoefend. Mocht u er dan ook niet in slagen om voor 1 februari 2014 ten minste het probleem van ontbrekende beschikkingen op te lossen, en indien mogelijk Orionis ook op andere vlakken weer onder controle te krijgen, dan zullen wij onze Tweede Kamerleden oproepen hierover vragen te stellen aan de minister. Wij verwachten uiterlijk maandag 27 januari antwoord op onze brief waarin u duidelijk maakt wat er door u gedaan is om op 1 februari 2014 de zaak op orde te hebben.

Namens de besturen,

P.B. Sterk
SP Middelburg

L. Colijn
SP Vlissingen